

FACULTAT DE TRADUCCIÓ I D'INTERPRETACIÓ

GRAU EN ESTUDIS D'ÀSIA ORIENTAL

TREBALL DE FI DE GRAU

Curs 2024-2025

Mobilitat europea a Xina
Estudi de cas dels estudiants internacionals a Beijing

Andrea Garcia Esnaola

NIU: 1630618

TUTOR/A

IRENE MASDEU TORRUELLA

Barcelona, 26 de Maig de 2025

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Índex

1.	Introducció.....	3
1.1	Objectius	3
1.2	Metodologia	4
1.3	Estructuració de l'estudi	4
2.	Transformacions a la Xina: El paper de la immigració	5
2.1	Dificultats demogràfiques	6
3.	Polítiques migratòries	7
3.1	Regulació de la migració estudiantil	10
4.	Estudiants internacionals	11
4.1	La recerca sobre mobilitat estudiantil i acadèmica. La recerca doctoral a la Xina ..	11
4.2	El sistema educatiu xinès: Camp, habitus i capital social	12
4.3	La importància de les enquestes	13
5.	Migració cap a la Xina: Nous vincles socials i dinàmiques interculturals.....	14
6.	Anàlisi: Estudiants internacionals de llengua xinesa a Beijing.....	15
6.1	Motius per anar a la Xina i context familiar.....	16
6.2	Valoració sobre l'experiència acadèmica.....	17
6.3	Relacions socials i espais d'interacció	17
6.4	Relació amb la família i amics del país d'origen	18
6.5	Residència.....	19
6.6	Com a canviat l'experiència de ser estudiant internacional?	19
6.7	Canvis de personalitat	21
6.8	Percepcions externes i aparença física	21
7.	Conclusions.....	23
8.	Bibliografia	25

1. Introducció

En un context cada vegada més globalitzat, la mobilitat estudiantil internacional comença a tenir una gran importància a la Xina, sobretot en aquelles universitats de gran prestigi com la Universitat de Beijing, a la qual cada any més 30.000 estudiants participen en els programes de grau, màsters i doctorats, entre aquests estudiants, uns 3.500 són estudiants internacionals¹. Gràcies al gran creixement econòmic del país i el canvi de la Xina en el marc estudiantil global com a nou destí popular de mobilitat, es pot analitzar les interaccions socials, culturals i interètniques que es poden donar a lloc en un espai multicultural com poden ser les universitats.

Les relacions entre estudiants internacionals i estudiants xinesos, així com entre els mateixos estudiants internacionals procedents de diferents països, estan condicionades per elements derivats de les diferències culturals, lingüístiques i socials. Aquests condicionants influeixen en l'adaptació de l'estudiant internacional, així i tot, l'establiment de xarxes de suport entre aquests estudiants facilita i millora l'estada acadèmica. De la mateixa forma, la influència de les diferents cultures amb la que entra en contacte l'estudiant reconfigura la identitat d'aquest.

1.1 Objectius

A partir d'un estudi etnogràfic on es treballarà amb observacions directes i entrevistes semiestructurades, aquest treball té com a objectiu general analitzar les relacions interètniques i les pràctiques socials interculturals que s'han donat en el nou context de la Xina com a país receptor de migració estudiantil. Per a fer-ho, s'han analitzat els costums i pràctiques socials dels estudiants internacionals a la Universitat de Beijing, les relacions socials que estableixen i els espais d'interacció social habituals. Finalment, també s'han examinat els canvis en les actituds personals a partir de l'estada a Beijing.

La meua motivació és causada pel fet que jo he estat estudiant a la Universitat de Beijing durant un any mentre es desenvolupava la recerca i volia veure quin tipus de relacions socials desenvolupaven els estudiants internacionals.

De la mateixa manera, en la literatura consultada abans de començar la meua recerca, vaig veure que no hi havia massa publicacions sobre estudiants internacionals a les universitats de la Xina, especialment sobre estudiant de llengua.

¹ Dades extretes de Uniscopio: <file:///C:/Users/seiya/Zotero/storage/4KFSB35L/universidades-china.html>

1.2 Metodologia

Aquest treball segueix una metodologia qualitativa basada en l'autoetnografia, a partir de les anotacions recollides en un diari de camp durant el procés d'investigació. En aquest cas, l'autoetnografia s'ha desenvolupat mitjançant l'elaboració d'un diari de camp, on s'han anat recollint observacions, impressions, reflexions i vivències personals al llarg del procés d'immersió cultural i lingüística viscut a la Universitat de Beijing. L'autoetnografia s'ha desenvolupat des de juliol de 2024 fins a maig de 2025. Les anotacions del diari han servit tant com a font d'anàlisi com a suport per contextualitzar les dades obtingudes. Aquest enfocament ha permès identificar patrons, emocions i processos d'adaptació propis, alhora que ha facilitat la comprensió de l'experiència des de dins del context cultural estudiat.

A més, s'han realitzat entrevistes semiestructurades a quatre estudiants d'intercanvi matriculats en el curs de llengua xinesa de la Universitat de Beijing. Un cop fetes les entrevistes, s'han transcrit mitjançant el software Sonix.ai i s'ha dut a terme una anàlisi de contingut per examinar les dades obtingudes.

Aquesta anàlisi s'ha centrat en la identificació de temes recurrents i relats significatius que aportin informació sobre les experiències d'aprenentatge, les relacions socials que estableixen i com el nou context tecnològic ha canviat l'experiència dels estudiants internacionals.

Nom	Edat	Gènere	País d'origen
Brandon	22	M	Estats Units
Caroline	21	F	França
Josh	26	M	Indonèsia
Yuming	24	F	Vietnam

1.3 Estructuració de l'estudi

Aquest treball s'estructura en set capítols principals que combinen l'anàlisi teòrica amb l'estudi empíric a través d'entrevistes i observació autoetnogràfica.

En el primer capítol, es presenta la introducció del tema, la motivació personal i els objectius de la recerca.

El segon capítol correspon al marc teòric, on es revisa la informació ja existent sobre migració internacional, construcció d'identitats, racialització i la posició de la Xina com a destí emergent per a estudiants internacionals.

El tercer capítol se centra en les polítiques migratòries de la Xina, explicant la seva evolució històrica i els canvis recents orientats a atreure talent estranger. Es fa especial atenció a la normativa d'entrada i residència, així com als programes governamentals per captar estudiants i professionals internacionals.

El quart capítol analitza el fenomen dels estudiants internacionals, amb èmfasi en el seu paper dins de les dinàmiques de globalització educativa i en el context específic de la Xina. Es contextualitza la seva presència a les universitats xineses i els desafiaments que afronten en termes d'integració, reconeixement i interacció cultural.

El cinquè capítol amplia la mirada cap al fenomen més general de les migracions cap a la Xina, especialment en les darreres dècades. Es consideren les transformacions socials i polítiques que han convertit la Xina en un país receptor i els perfils diversos dels nous migrants.

El sisè capítol està dedicat a l'anàlisi empírica de les entrevistes, organitzada per temes clau com ara l'adaptació cultural, les amistats, la relació amb la tecnologia, la construcció identitària i la percepció externa segons l'aspecte físic.

Finalment, el setè capítol recull les conclusions del treball, diferenciant entre els resultats obtinguts a partir del marc teòric i aquells derivats de la recerca empírica. També s'hi exposen possibles línies futures d'investigació.

2. Transformacions a la Xina: El paper de la immigració

La Xina ha estat històricament un país que ha exportat una gran migració; des de mitjans del segle XIX amb la presència de comerciants xinesos a les àrees del sud-est asiàtic, més tard amb la mà d'obra no qualificada que substituïa el tràfic d'esclaus africans al segle XIX, a la Primera Guerra Mundial amb la presència a Europa dels voluntaris xinesos, i la gran migració a partir de l'obertura de Deng Xiaoping als anys 1980 (Beltrán, 2003)

En les tres últimes dècades, l'accelerat creixement econòmic de la Xina, abans de la pandèmia de la Covid-19, va comportar que es convertís en un important destí pels estrangers que busquen bones oportunitats laborals i estudiantils. El 2016, 900.000 estrangers treballaven al país, i l'any 2019 1.030.871 estrangers vivien al país (Kefala, 2023). Alhora, el 2016 la Xina es va unir a l'OIM (Organització Internacional per a les Migracions), el país vol ser part de l'agenda internacional sobre la migració i destacar en aquest aspecte.²

Les primeres dues dècades de les reformes econòmiques postmaoïstes i obertura a la Xina van suposar un augment considerable de migració tant interna com internacional. Mentre que internament la mobilitat de pobles a ciutats va créixer degut a la falta de mà d'obra, externament el control de la immigració es va relaxar i moltes relacions diplomàtiques amb altres països es van normalitzar (Heidi Østbø Haugen, 2022).

La primera vegada que la Xina va fer un cens incloent els estrangers va ser el 2010 (N. Pieke, 2019). En aquest es posa de manifest que la xifra de residents estrangers és d'un milió, però si s'inclouen els càlculs dels ciutadans no xinesos que no estan registrats, la xifra s'eleva el doble (N. Pieke, 2019).

² *Apoyo a la participación de China en el debate mundial sobre la migración.* (s. f.). ONU Migración. Recuperado 25 de enero de 2025, de <https://www.iom.int/es/project/apoyo-la-participacion-de-china-en-el-debate-mundial-sobre-la-migracion>

Segons l'enquesta demogràfica del cens, es consideren estrangeres les següents persones: treballadors no qualificats, estudiants, professionals contractats localment o expatriats, comerciants, immigrants que s'han casat amb una persona xinesa i empresaris. Els immigrants normalment es congreguen a les grans ciutats com Guangzhou, Shanghai o Beijing, tot i que també es poden trobar en ciutats més petites però en menor nombre (N. Pieke, 2019).

Grups grans com els coreans o els africans provoquen un canvi cultural i polític a la societat xinesa. En el cas dels africans, 50 anys després de la conferència de Bandung l'any 1955, les relacions entre la Xina i Àfrica van començar i molts immigrants africans van començar a assentar-se en les grans ciutats com Beijing, tot i que ara mateix hi ha destaca un gran grup a Guangzhou, principalment de comerciants (Bodomo, 2010). Per part dels coreans, es diu que la mobilitat cap a la Xina va començar a causa de les males collites i la fam que es van dur a terme els anys 1860. Més tard, en temps d'ocupació japonesa, va haver-hi molta immigració cap a Manxúria i el Japó per buscar oportunitats de treball (Kwon, 1997). Així doncs, persones de diferents orígens influeixen en l'estil de vida i la cultura local, creant així nous patrons dins de la societat (N. Pieke, 2019).

La Xina, per mantenir-se activa en el context internacional i global fa ús de diferents estratègies, una d'aquestes és el desenvolupament d'una llei de migració que reguli les vies d'entrada dels estrangers al país. El 2012 va ser la primera vegada que la llei d'entrada i sortida va incloure aspectes relacionats amb l'entrada, sortida, expulsió, condició de refugiat, tràfic, assentament, naturalització i immigració. Aquesta llei és una reforma de les anteriors que havien estat en funció des de 1994. Aquest canvi pot evidenciar una transformació en les tendències d'immigració on es veu que cada cop més la Xina atrau més migrants, de la mateixa forma, la llei es pot interpretar com un reconeixement dels migrants com a part de la societat xinesa (N. Pieke, 2019).

La gran majoria d'estrangers han arribat pel seu compte, però el govern de la Xina està llançant programes que donen finançament a professionals o científics alt altament preparats. En el cas dels estudiants, cada any el Ministeri d'Educació dona beques per atraure a estudiants internacionals (N. Pieke, 2019).

En vint anys, la mobilitat cap a la Xina va augmentar quasi el doble, el nombre estimat d'immigrants l'any 1990 va ser de 376.361, mentre que l'any 2010 el nombre estimat és de 685.775 d'estrangers. Per part dels estudiants internacionals, l'any 2013, 91.251 estudiants estrangers es van graduar de diferents programes (Han, 2017).

2.1 Dificultats demogràfiques

Després del 2000, la Xina va començar a desenvolupar la seva economia ràpidament i com a conseqüència l'exportació i importació de la migració internacional va augmentar. L'entrada de la Xina a l'Organització Mundial del Comerç l'any 2001 va provocar la demanda de més mà d'obra. Les polítiques familiars a partir del 1980 van provocar la disminució de la natalitat, el que significa que hi haurà menys mà d'obra. Així i tot, l'escassetat de mà d'obra no va augmentar la migració internacional en aquesta època hi havia poques regulacions per a la immigració dels treballadors no qualificats. (Heidi Østbø Haugen, 2022).

Gairebé tots els països asiàtics s'estan enfrontant al mateix problema: la població envelleix i la natalitat descendeix. Aquest fenomen provoca un gran impacte a l'economia xinesa i mundial perquè provoca un augment en els costos laborals. A 2010 el nombre de persones de 60 anys o més va créixer més d'un 30%, però, en canvi, les persones entre 20 i 24 anys van decreixer en un 30%. Es diu que cap al 2030, la població major de 60 anys constituirà un quart de la població total de la Xina (N. Pieke, 2019).

El govern xinès prioritza una immigració que apunti principalment a professionals altament qualificats, i deixa en un estat d'invisibilitat la mobilitat de treballadors poc qualificats (N. Pieke, 2019).

En els últims anys també s'ha observat un increment de la quantitat d'homes estrangers que es casen amb dones xineses, es diu que això a estat provocat pels anys de planificació familiar i el desequilibri de sexe en la piràmide poblacional. Per altra banda, a les zones rurals, hi ha una gran demanda de dones del sud-est asiàtic, el que dona a peu al tràfic de dones. Aquest problema a donat com a resultat la col·laboració entre la Xina i les organitzacions internacionals sobre migració (Heidi Østbø Haugen, 2022). Destaquen els matrimonis entre xinesos i vietnamites, especialment en la frontera que comparteixen els dos països. Així i tot, aquests matrimonis són afectats per les restriccions de les polítiques migratòries, el que provoca situacions d'incertesa o illegalitat per molts immigrants (Lehmann, 2019).

D'altra banda, també existeixen matrimonis entre homes xinesos i dones blanques, sovint anomenades "yang". El terme xinès "yang" s'utilitza per referir-se a dones estrangeres, generalment blanques, casades amb homes xinesos. Aquest fenomen s'explica pel creixent desenvolupament i poder de la Xina en l'escena internacional. Així, els matrimonis amb persones immigrades ja no es limiten a les zones rurals. La nova posició de poder del país permet als homes xinesos establir relacions amb dones d'altres orígens ètnics, un comportament que fins fa poc es considerava propi dels homes blancs (Sier, 2022b).

El motiu de la migració cap a la Xina normalment s'enfoca a millorar la seva carrera professional i guanyar experiència en el mercat laboral xinès. Aquests treballadors normalment tenen formació universitària o tenen màsters, és a dir, són professionals altament qualificats (Masdeu Torruella & Sáiz López, 2019).

En el llibre de Angela Lehmann i Pauline Leonard "Destination China: Immigration to China in the Post-Reform Era" s'esmenta com l'obertura de la Xina al mercat global ha generat una gran demanda d'obra de mà estrangera, el que posa en evidència la baixa taxa de natalitat que té el país (Lehmann, 2019).

3. Polítiques migratòries

A les primeres etapes de la República Popular de la Xina la mobilitat internacional era limitada, però des de 1980 s'han anat construint una varietat de reglaments, lleis i polítiques per gestionar la mobilitat internacional, la qual cosa va culminar en la creació de la llei de 2012, alhora en els últims anys hi ha hagut un augment en la seguretat nacional, regulació i control (N. Pieke, 2019).

Al llarg de la història de la Xina s'han anat fent canvis en el control de la migració internacional. Especialment, després de les Guerres de l'Opi (s. XIX) on es van començar a fer tractats parlant sobre els drets dels estrangers (Richards, 1901) Més tard es van fer els

tractats de Nanjing (1842) i el tractat de Tianjin (1858), on es comença a comerciar encara més amb altres països i es permet la residència d'estrangers en zones específiques. A finals del segle XIX i principis del segle XX es consoliden les concessions estrangeres, normalment ubicades a Shanghai (Richards, 1901).

A partir de l'any 1990 la Xina va començar a valorar els coneixements que els estrangers podrien aportar, però les regulacions de residència permanent de 2004 va provocar que la residència només se li dones a persones expatriades d'ètnia xinesa per evitar la “fuga de cervells de la Xina”, és a dir, persones nascudes fora de la Xina però amb arrels xineses. “Fuga de cervells” és l'expressió que s'utilitza per descriure quan persones molt formades marxen del seu país per buscar millors oportunitats a l'estranger (N. Pieke, 2019).

Com hem vist abans a la pàgina 4, el govern crea programes de talents per atraure investigadors a la Xina i així intentar convertir-se en un líder tecnològic, científic i polític dins de l'espai internacional. Un dels programes més coneguts s'anomena “El Pla dels Mil Talents”, “Thousand Talents Plan” o “千人计划” i va ser creat l'any 2008, on s'intenta atreure persones estrangeres altament qualificades per ajudar a desenvolupar el país i aconseguir més presència internacionalment. Un dels requisits per ser part d'aquest programa era ser un professor de no més de 65 anys que estigui treballant o hagi treballat en una universitat reconeguda. Hi havia beneficis com per exemple una bonificació només començar d'1 milió de iuans i poder aplicar per un fons de recerca entre 3 i 5 milions de iuans (H. Wang, 2010).

Aquest programa es va elevar encara més i va donar peu a la creació del “Pla Nacional de Desenvolupament de Talents de la Xina” el juny de 2010. Aquest nou pla té com a objectiu que en 10 anys es pugui formar persones altament qualificades per ajudar el desenvolupament del país. L'anunci d'aquest pla va ser molt important, el president del moment, Hu Jintao i tots els membres del Politburó van anar a la cerimònia on s'anunciaria aquesta mesura. El president va donar un discurs on es parlava de la importància del talent i com aquest és clau pel desenvolupament tant del país com del partit (H. Wang, 2010). De la mateixa forma, els caps i governadors de les 31 províncies van estar presents en aquesta cerimònia televisada, això va aconseguir l'atenció de totes les persones a nivell nacional. Xinhua l'agència oficial de notícies, va publicitar aquesta nova mesura conjuntament amb altres importants mitjans de comunicació del país. Els esforços per donar a conèixer el pla, ressalta la intenció dels líders del país per passar de ser un centre de fabricació a fer de la Xina un líder mundial de la innovació (H. Wang, 2010). Aquests programes, però, estan enfocats a un perfil altament qualificat, la qual cosa no representa la majoria de les persones emigrants.

A la Llei de l'Administració d'Entrada i Sortida de 2012 està dissenyada no només per regular la mobilitat internacional, sinó també per facilitar la residència a aquelles persones que poden aportar els seus coneixements per al país, demostrant així un interès per l'entrada d'aquest tipus d'estrangers. En l'apartat “Guia de Serveis per a l'Expedició del Permís de Residència per a Estrangers”, s'anomenen a aquestes persones com “talents professionals”. (Entrada, salida y estancia (residencia) de extranjeros_Administración nacional de inmigración, s. f.) En la seva web The State Council: The People's Republic Of China, en l'apartat anomenat Exit and Entry Administration Law of the People's Republic of China es cita en el primer article el motiu de la creació d'aquesta llei: “In order to regulate exit/entry administration, safeguard the sovereignty, security and social order of the

People's Republic of China, and promote foreign exchanges and opening to the outside world, this Law is hereby formulated.”³

Amb Xi Jinping al govern, les reformes es van accelerar i l'any 2016 la Xina es va unir a l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM) i el 2017 les regulacions sobre la normativa laboral dels estrangers es van detallar més, provocant que els oficials encarregats de donar els visats tinguin menys poder de decisió (Heidi Østbø Haugen, 2022).

Xi Jinping, també dona molta importància als xinesos que resideixen fora del país, aquells amb descendència xinesa que, ja siguin de la primera generació com els seus descendents, han canviat de nacionalitat. A partir del 2018 els descendents de migrants xinesos poden optar per una visa de cinc anys amb entrades múltiples o un permís de residència. Amb aquestes mesures, les polítiques han provocat un gir cap a les segones i terceres generacions, formades i educades en altres països (N. Pieke, 2019).

Malgrat els esforços, fa uns anys que han començat a sorgir punts de vista que no estan tant a favor de l'obertura del país als estrangers. Es parla molt dels “tres il·legals”: entrada il·legal, residència il·legal i treball il·legal. I no només a la Xina, a molts països s'associa la immigració amb actes com el terrorisme o el crim internacional organitzat. Tot i aquestes percepcions, actualment l'Administració Estatal d'Immigració (SIA) inclou en les seves competències la integració dels immigrants, per exemple amb oficines per tot el país per ajudar amb la integració dels estrangers amb residència de llarga durada. En les zones amb més concentració d'estrangers és on més s'estableixen centres de servei per a estrangers, aquests no només ajuden als estrangers sinó que també ajuda a les oficines de seguretat publica locals a gestionar, controlar i regular la immigració (N. Pieke, 2019).

Segons la seva situació oficial i legal, es poden classificar els migrants en tres grans categories; migrants permanents, temporals i indocumentats (Lehmann, 2019). Els migrants permanents o de llarga estada són aquelles persones que normalment per raons professionals es queden al país un període llarg. Aquests obtenen permisos de treball i residència. Els migrants temporals són aquelles persones que viatgen des del seu país a la Xina sovint, per exemple professors d'anglès. Aquests es queden al país un curt temps a causa de les restriccions dels contractes i del visat. Finalment, tenim els migrants indocumentats; aquelles persones en situació de vulnerabilitat gràcies a una situació d'incertesa. Un dels exemples serien les dones vietnamites casades amb homes xinesos (Lehmann, 2019).

Els governs locals en zones amb una alta concentració d'estrangers han estat al capdavant del desenvolupament de polítiques migratòries, promovent simultàniament la idea de servir i controlar la població estrangera. Un exemple és la ciutat de Shenzhen, caracteritzada per la seva tecnologia, el seu sector financer i la innovació, la qual cosa atrau molts professionals d'alt nivell. El govern local va invertir en la comunicació per facilitar tràmits legals i administratius. Els centres de serveis en aquests casos són molt importants (N. Pieke, 2019).

³ *Exit and Entry Administration Law of the People's Republic of China*. (s. f.). Recuperado 25 de octubre de 2024, de https://english.www.gov.cn/archive/laws_regulations/2014/09/22/content_281474988553532.htm

En alguns casos, la influència de la política nacional a les polítiques d'estrangeria pot resultar positiva, generar un entorn més homogeni, controlat i amb les obligacions dels estrangers més clares, de forma que és més comprensible. Però també pot ser negatiu per aquells llocs que volen atraure immigrants. Un exemple pot ser a Zhejiang, en la ciutat de Keqiao, en aquesta hi ha una gran comunitat de persones que es dediquen al sector tèxtil dels països del sud d'Àsia. Durant uns anys, els centres de servei els van facilitar poder accedir a serveis públics o informació rellevant dels seus documents, però des de 2017 amb les noves polítiques nacionals de vigilància i control, el centre ja no pot ajudar als estrangers d'aquesta ciutat (N. Pieke, 2019).

L'any 2018 el govern va prendre dues mesures que indiquen que la mobilitat internacional ha crescut; la primera és que es va crear la Agència Nacional de Immigració 国家移民管理局(guójiāyímínguǎnlǐjú) (NIA). La creació d'aquesta agència és un exemple del “disseny d'alt nivell” 顶层设计 (dǐngcéngshèjì) de la creació de les polítiques amb el govern de Xi Jinping(N. Pieke, 2019)⁴. El govern cada vegada s'interessa més per la regularització de la immigració, per la qual cosa s'intenta millorar les condicions dels estrangers i reforçar la seguretat de la frontera. La NIA s'encarrega de coordinar els assumptes migratoris, però sobretot es focalitza en crear un sistema d'immigració on per primera vegada es té en compte qüestions com la integració social. De la mateixa manera la Oficina d'Afers dels Xinesos Residents a l'Estranger va començar a formar part d'un departament clau del Partit Comunista Xinès (Heidi Østbø Haugen, 2022).

3.1 Regulació de la migració estudiantil

Pel que fa a l'impacte de totes aquestes noves polítiques i fluxos en la mobilitat d'estudiants podem veure que encara n'hi ha problemes, ja que no s'ajusta a la realitat de la recent immigració. Per exemple amb els visats, el govern classifica en categories i jerarquies estrictes als estrangers. Hi ha visats de treball, familiars, estudiantils, trànsit, turisme, comercial, etc... Alguns visats tenen subtipus, el visat d'estudiant es divideix en X1 o X2. El visat X2 es dona als estudiants que es quedaran al país no més de 180 dies i el visat X1 és per estudiants que es queden més de 180 dies. En aquest últim és obligatori que una vegada has entrat al país, tens 30 dies per registrar-te a la policia i has de fer-te un examen mèdic. Per als dos visats és obligatori pagar una assegurança mèdica a part d'una internacional.

Per al país, els estudiants de grau que ja dominen el xinès són molt importants, considerats altament qualificats. Quan van a estudiar el grau a la Xina, resulta difícil trobar practiques on els acceptin, però són importants per a la transició d'estudiant de grau a treballador.(N. Pieke, 2019) Encara que les polítiques són més flexibles, moltes vegades no troben treball i tornen al seu país. Així mateix, hi ha restriccions per sortir del país, segons l'article 28 de la Llei d'Administració de Sortida-Entrada de la RPC aquells estrangers amb casos civils no resolts no tenen permès sortir del país segons el que decideixi els tribunals populars, també aquells que siguin condemnats i el càstig penal no hagi acabat. Hi ha una excepció: aquelles persones que siguin condemnades però transferides al seu país d'origen per un acord amb la Xina (N. Pieke, 2019)

⁴ “Disseny d'alt nivell” a la política xina vol dir que per completar un gran projecte, cal tenir en compte tots els nivells i elements amb una vista global.(准确理解“顶层设计”-南京大学, s. f.)

4. Estudiants internacionals

Durant les últimes dècades, la Xina ha viscut un augment important d'estudiants internacionals, especialment de Corea del Sud (Lehmann, 2019). L'any 2015, els sud-coreans representaven el grup més gran d'estudiants estrangers al país. El motiu normalment és a causa de la cerca d'una millor educació i possibilitats d'un bon treball, aquest motiu també és compartir pels pares (Lehmann, 2019).

En la literatura i els discursos públics es veu a la mobilitat acadèmica com un privilegi que a més té relació amb mobilitats socials ascendents. Es veu la migració com un resultat de dos factors combinats: l'aspiració i les accions per realitzar aquesta. Les aspiracions fan referència a un desenvolupament emocional afectat per l'experiència de migrar la qual provoca frustracions i redefinicions. A la investigació de Wang i Chen (2020), es pot veure la realitat dels investigadors acadèmics, els quals experimenten una gran inestabilitat emocional.

Les emocions són molt importants, ja que influeixen la forma en la qual ens movem i la forma en la qual veiem el passat, present i futur. Això és fonamental en el context dels estudiants internacionals, pel fet que el sentiment de pertinença i la identitat es transformen constantment degut a la mobilitat transnacional i l'exposició a noves normes socioculturals (B. Wang & Chen, 2020).

4.1 La recerca sobre mobilitat estudiantil i acadèmica. La recerca doctoral a la Xina

Les investigacions sobre els estudiants internacionals doctorats normalment s'enfoquen en el seu aprenentatge cultural i les investigacions que realitzen des de països en desenvolupament, com la Xina, fins a països ja "desenvolupats" com els Estats Units. Hi ha pocs estudis que parlen de la Xina com a destí d'aprenentatge (Dai et al., 2023).

L'any 2019 el Ministeri d'Educació de la Xina va publicar una llista amb la quantitat d'estudiants internacionals postgraduats, incloent-hi màsters i doctorats. El 2018 aproximadament hi havia uns 85 mil estudiants, uns 12.28% més que el 2017. Es diu que el nombre d'estudiants que van escollir fer la recerca doctoral va ser d'uns 26 mil. La gran majoria venen d'Àfrica i d'Àsia, sobretot dels països del "Belt & Road" (Dai & Hardy, 2023).

Sembla que avui dia les experiències dels estudiants internacionals ha captat l'atenció dels investigadors. Es parla d'aquesta mobilitat de forma vertical, és a dir, estudiants que viatgen cap a països amb sistemes econòmics i estudiantils més avançats, o de forma horitzontal, és a dir, entre països que tenen més o menys el mateix sistema educatiu (Kehm & Teichler, 2007).

Per exemple, en un estudi de Elliot, Reid i Baumfield(2015) sobre els estudiants internacionals fent el doctorat a Anglaterra, van trobar que els estudiants experimentaven canvis personals, socials i acadèmics degut al nou context. Altres investigadors també han trobat que la influència de les situacions individuals i els factors contextuais afecten directament la investigació i el desenvolupament dels estudiants. Particularment, els factors lingüístics i culturals són claus per la socialització de l'individu.

En el cas de la Xina, els immigrants europeus es debaten entre un sentiment de no pertànyer al context on estan i un desig d'integració. Això representa una reforma constant de la seva identitat en el context socioeconòmic del país (Camenisch, 2022).

En la investigació de Hu i Dai (2020) sobre estudiants internacionals d'origen xinès a la Xina, es parla de com el nou context de la Xina, país que atrau immigració, dona a lloc nous conflictes, problemes d'integració i simbiosis de les diferents cultures dels estudiants internacionals.

Els canvis normalment estan associats amb la manera que aquests estudiants entenen les seves pròpies identitats com a ètnicament xinesos i estudiants internacionals a la Xina. Aquests són propensos a trobar-se en situacions d'estrès si no poden superar les dificultats d'adaptar-se a un nou context sociocultural (Hu & Dai, 2020).

Per acostumar-se al nou entorn acadèmic i social, es produeixen canvis en la identitat cultural. Es poden desenvolupar nombrosos sentits de la identitat depenent de les situacions en les quals es puguin trobar. Tot i que algunes persones encara poden sentir-se connectades emocionalment al seu país d'origen (Hu & Dai, 2020).

Aquest procés de transició en la cultura d'acollida es pot veure com una reconstrucció de la identitat multicultural i el sentiment de pertinença (Hu & Dai, 2020).

En l'estudi de Ding sobre les experiències dels estudiants internacionals a la Xina, es diu que el ràpid creixement econòmic atrau els estudiants internacionals (Ding, 2016).

4.2 El sistema educatiu xinès: Camp, habitus i capital social

La perspectiva de Bourdieu s'està utilitzant per entendre les experiències dels estudiants internacionals en diferents contextos; per exemple Rosa María Rodríguez-Izquierdo i Inmaculada Antolínez-Domínguez en el seu treball "Barreras y estrategias del alumnado inmigrante en su experiencia escolar" utilitzen la metodologia de Bourdieu juntament amb altres metodologies com les de Dubet i Martuccelli (Rodríguez-Izquierdo & Antolínez-Domínguez, 2023).

Dai i Hardy(2023) entenen el sistema acadèmic xinès com una branca del camp de l'educació superior. En aquesta branca els estudiants han de navegar per les regles i la lògica d'aquest nou context. Aquestes noves interaccions provoquen canvis en els hàbits dels estudiants. Els hàbits són formats per les regles lògiques més dominants d'aquests diferents camps, així doncs, quan els estudiants internacionals es mouen pel camp de l'educació superior xinesa, els canvis en els seus hàbits son resultat de les característiques culturals del nou entorn, encara que també poden representar les seves experiències anteriors (Lingard & Rawolle, 2004).

Si els costums dels individus no xoquen amb la lògica del context d'educació xinesa, l'adaptació serà ràpida i fluida. Si, en canvi, els seus costums generen conflicte o tensió amb les característiques del camp, pot derivar en situacions de crisi (Dai & Hardy, 2023).

A més, existeixen diferents tipus de capital que influeixen els hàbits i pràctiques de l'individu. Per exemple, el capital social es refereix a les relacions o connexions que estableix l'individu, el capital econòmic a la riquesa, el capital cultural al coneixement i habilitats i el capital lingüístic a les competències de l'individu per poder comunicar-se. Així mateix, l'individu pot convertir una forma de capital en una altra. Els estudiants internacionals porten una sèrie de capitals al nou entorn i el nou entorn també proveeix diferents formes de capital (Dai & Hardy, 2023).

Tot i així, no tots els investigadors estan d'acord amb aquests conceptes. Marginson (2008) opina que aquests conceptes per si sols no representen la complexitat de les relacions socials, ja que cada país desenvolupa l'educació superior amb diferents estratègies. Lingard (2020) utilitza el concepte d'"imbricació" per relacionar l'educació i els processos de globalització més amplis. Explica que les connexions entre la globalització, les nacions i els llocs locals són més complicades del que pensem, donant a lloc processos globals dins del context nacional. El sistema superior educatiu xinès es pot veure com una combinació entre polítiques leninistes, tradicions xineses i el model Americà d'educació superior (Dai & Hardy, 2023).

El concepte d'"imbricació" ajuda a tenir una visió més àmplia de les reformes en l'educació superior xinès, i a la vegada la influència dels processos de globalització (Dai & Hardy, 2023).

4.3 La importància de les enquestes

Les enquestes a estudiants internacionals no van sorgir fins que un gran nombre d'aquests estudiants va augmentar. El propòsit és que el govern pugui valorar les experiències dels estudiants internacionals per poder canviar algunes polítiques i així fer més atractiu el país, per la qual cosa aquestes enquestes són realitzades per les institucions del govern (Ding, 2016).

El primer país a fer una enquesta als estudiants, incloent-hi els internacionals, va ser Alemanya a 1997. Des del 2003, Alemanya dona enquestes diferents als estudiants locals i als estudiants internacionals, en aquest últim pregunten coses com els ingressos mensuals, que estudien o les seves opinions sobre Alemanya com a destí acadèmic (Ding, 2016).

Els resultats generals d'aquestes enquestes són positius, la gran majoria d'estudiants estan satisfets amb l'experiència i recomanen la universitat de destí per estudiar (Ding, 2016).

També s'investiga les raons dels estudiants per escollir un destí o un altre, sembla que d'entre tots els factors, el més important és la qualitat de l'educació i la reputació que et pot donar la institució de destí (Ding, 2016).

Tot i que a la Xina s'han fet poques enquestes, alguns qüestionaris s'han fet a Beijing i Shanghai, les dues ciutats del país que més estudiants internacionals reben. Al contrari que les enquestes en altres països, sembla que el nivell de satisfacció en les àrees d'estudi, serveis i administració és més baix. Ding (2016) va realitzar una enquesta a Shanghai, en aquest es pot veure que només el 32,2% dels estudiants internacionals se senten satisfets en relació amb la qualitat de l'educació. Van participar quatre universitats, el que demostra els primers esforços de les institucions locals en investigar les experiències i el nivell de satisfacció dels estudiants internacionals. En la seva recerca va investigar els factors que els estudiants van considerar per escollir Shanghai com a destí d'estudi, entre les raons més populars es troba el fet de considerar aquesta ciutat com internacional, aprendre el xinès, el ràpid desenvolupament de la Xina i la qualitat de les universitats.

Per una part, el 60% dels estudiants se senten satisfets amb els cursos de xinès, però també opinen que el xinès que s'ensenya no és actualitzat i moltes vegades aprenen paraules que després no poden utilitzar amb els xinesos. La satisfacció dels estudiants en altres camps és molt més baixa, a vegades per sota del 40%. Els estudiants van criticar els

professors pel temps excessiu d'explicació de la matèria i a la memorització, en comptes d'estimular la motivació dels estudiants (Ding, 2016).

5. Migració cap a la Xina: Nous vincles socials i dinàmiques interculturals

Gràcies al ràpid desenvolupament de l'economia a la RPC, molts estrangers consideraven aquest país com a destí per impulsar les seves carreres o negocis. A les ciutats més globalitzades s'han format comunitats d'estrangers, per exemple a Beijing hi ha una àrea coneguda com a "Ciutat Coreana" o "Korean Town", ubicada al barri de Wangjing. Es caracteritza per un gran nombre de coreans expatriats i negocis coreans. Un altre cas famós és l'anomenada "African Brooklyn", ubicada al barri de Xiaobei a la província de Guangzhou. Igual que la "Korean Town", aquest barri és conegut per la presència d'un gran nombre d'africans, la major part de l'oest d'Àfrica. Tot i així, els immigrants encara no tenen un lloc clar dintre de la societat xinesa (N. Pieke, 2019). A Guangdong hi ha una comunitat d'africans molt gran, és en aquesta zona on la població té una reacció més forta a la migració illegal, aquells immigrants que resideixen a la Xina sense una documentació apropiada han sigut assenyalats com una font d'inestabilitat social (Heidi Østbø Haugen, 2022).

Es parla dels africans com a "three illegals", dels professors d'anglès, sobretot els que venen dels Estats Units, com a "white trash" o "foreign spies". També es posa en dubte la capacitat dels estrangers per adaptar-se als costums de la Xina (N. Pieke, 2019).

Aquestes manifestacions en contra dels "tres il·legals" canvien segons el context i el grup d'immigrants al que es refereix. El govern està vigilant cada vegada més els matrimonis entre els xinesos i els vietnamites per parlar el tràfic humà. Aquelles persones amb visa de turisme o d'estudiant que ara treballen com a professors d'anglès de forma informal són perseguits per les autoritats locals, quan abans no hi havia problema (Heidi Østbø Haugen, 2022).

On més es pot trobar aquests punts de vista xenòfobs és online, però encara així és una minoria. Bona part dels xinesos donen suport mantenir o incrementar la immigració (Heidi Østbø Haugen, 2022). Sembla que amb la Xina emergent com a superpotència, l'imaginari social dels occidentals, concretament els homes, està canviant i en sentit negatiu ha anat deteriorant-se. Tot i que encara moltes persones associen l'home occidental blanc com a símbol de modernitat i progrés, també es comencen a veure com a "foreign trash" que en el seu país d'origen no han triomfat, i que a la Xina potser estan millor per ser blancs (Ma, 2022).

Els migrants blancs poden ser definits de formes distintes, per exemple com "estrangers", "occidentals" i "parlants nadius". L'experiència d'anar a un país com la Xina, on ser "blanc" no és la norma, provoca una fragmentació i pluralització de la "blancor", mentre que al mateix temps amenaça la "supremacia blanca" (Lan, 2022a).

Segons Shanshan Lan(2022), a la Xina hi existeixen diferents versions de(white) a la Xina. Ell els classifica com a "bully stranger", "el convidat", i "El treballador del coneixement amb baixos ingressos". El "bully stranger" són aquelles persones "blanques" que s'aprofiten del privilegi i com es percep la blancor per poder exercir poder i influenciar dintre de contextos laborals i socials. El "convidat" sovint són visitants temporals que volen

aprendre i integrar-se a la societat, es comporten d'una forma més respectuosa cap a la cultura o les característiques socials del país. "El treballador del coneixement amb baixos ingressos" són aquells que no s'ajusten a la imatge estereotípica d'occidental ric i fan treballs de salaris més baixos, aquests desafien la creença de què allò que és blanc comporta privilegi i poder (Lan, 2022b).

Aquest privilegi blanc actualment se sustenta en l'aparença occidental i tenir la pell "blanca". Es defineix el capital blanc principalment com una forma de capital cultural entrelaçat per institucions, ciutadanes i un hàbit blanc occidental (Kefala, 2023).

Les relacions entre blancs i locals xinesos s'anomenen "mirades xineses" o "Chinese Glazes", és a dir, la forma en la qual els xinesos perceben els individus blancs, tot i que aquestes poden canviar segons el context i l'experiència de l'individu (Lan, 2022b).

Amb l'arribada de la COVID-19 es va poder veure les febleses en els privilegis de mobilitat que es creia que tenien els "blancs". Es va exposar la precarietat del seu estat social i es va veure que els migrants blancs no sempre tenen protecció i una bona mobilitat (Sier, 2022).

6. Anàlisi: Estudiants internacionals de llengua xinesa a Beijing

Nom	Edat	Gènere	País d'origen	Estudis acadèmics	Temps a la Xina	Residència
Brandon	22	M	Estats Units	Política	3 mesos	Apartament compartit
Caroline	21	F	França	English Studies	3 mesos	Apartament compartit
Josh	26	M	Indonèsia	Filosofia, política i economia	3 mesos	Apartament compartit
Yuming	24	F	Vietnam	Finança	8 mesos	Global Village

En la meva estada acadèmica he pogut entrevistar 4 estudiants internacionals. L'entrevista està realitzada a partir d'un guió estructurat i les respostes s'han analitzat a partir dels temes proposats en el guió.

Primerament, vaig entrevistar a la Caroline, una noia de França que ja s'ha graduat en Estudis Anglesos i abans de començar el màster ha vingut a aprendre xinès a la Universitat de Beijing. La seva mare és de Beijing i va migrar cap a França on va conèixer al seu actual marit. Per aquest motiu Caroline ha viatjat anteriorment a la Xina i una de les seves motivacions principals per escollir aquest país és la connexió familiar. En el seu cas, és una estudiant autofinançada i no pertany a cap universitat a França.

Brandon és un noi dels Estats Units i també és un estudiant autofinançat. Viu a San Diego i ha crescut en una comunitat llatinoamericana, els seus pares van marxar de Veneçuela i van migrar cap a Califòrnia. Va estudiar política i japonès, la seva principal motivació per fer una estada acadèmica és degut a la recomanació del seu professor coordinador.

Josh és la quarta generació de xinesos a Indonèsia. Ha estudiat Filosofia, Política i Economia a Anglaterra. Ha vingut a la Xina abans per motius familiars i el seu pare el portava de vegades a Beijing per negocis familiars. Està molt compromès amb aportar al desenvolupament del seu país i vol utilitzar el xinès per aconseguir això.

Yuming és una noia vietnamita que ha estudiat finança. Els seus pares tenen una empresa que fa negocis amb la Xina, i per aquesta raó estudia xinès. També va fer una estada acadèmica al Japó, per la qual cosa no és la primera vegada que té aquesta experiència.

6.1 Motius per anar a la Xina i context familiar

La decisió per anar a fer una estada acadèmica a la Xina es un procés complex que es veu influenciat per agents externs. En el cas dels quatre estudiants d'intercanvi entrevistats, s'observa que la influència de l'entorn familiar, juntament amb l'atractiu creixent de la Xina com a potència econòmica i cultural, han estat elements clau en el procés de decisió. En aquest apartat, analitzo detalladament els factors que han motivat aquests estudiants a escollir la Xina com a destinació acadèmica, a partir dels seus relats personals.

Parlant amb els entrevistats sobre els motius de fer una estada acadèmica a la Xina, destaquen tres punts claus: la família, futura trajectòria professional i l'interès per la llengua.

Caroline i Josh tenen una forta connexió amb la Xina des de que son petits. La mare de Caroline es de Beijing i ha anat a la Xina per motius familiars com visitar als seus tiets que també viuen en aquesta ciutat. Caroline expressa que vol experimentar la vida a Beijing i com es el lloc de naixement de la seva mare. Josh, qui representa la 3a generació de xinesos d'Indonèsia, també a fet visites a Hong Kong per veure uns cosins, però les seves estades a la Xina normalment son viatges de negocis que el seu pare realitza, la qual cosa a provocar que ell també vulgui estudiar xines per motius laborals:

“It would be good to do business with China. I think, especially because I'm passionate about contributing back to Indonesia” (Entrevista amb Josh, Beijing, Abril 2025)

Ambdós casos, la família actua com una mena de pont cap a la Xina.

La motivació de Brandon i Yuming està més enfocada en les oportunitats laborals que el xinès pot oferir. Brandon ja té una especialització en relacions sinó-internacionals i va triar aquesta universitat per recomanació del coordinador de la seva universitat. Yuming vol aprendre xinès, ja que la seva família té un negoci que treballa amb la Xina, per la qual cosa el treball i la família influeixen en la seva decisió.

En la majoria dels casos, es veu el xinès com a eina per objectius laborals. A més, tots els entrevistats expressen que els agrada l'idioma, però no arriba a ser el motiu principal.

6.2 Valoració sobre l'experiència acadèmica

Fer una estada acadèmica a un país estranger significa l'adaptació d'un sistema educatiu al qual els estudiants internacionals potser no estan acostumats. Tot i així els quatre participants, en diferents graus, tenen una bona opinió sobre el programa d'aprenentatge.

Josh, Caroline i Yuming, els quals estan en nivells intermedis, han expressat que com més alt el nivell de la classe, més literari és el contingut. Per la gran majoria d'estudiants, el vocabulari o les estructures gramaticals literàries no els agrada, ja que normalment el que s'intenta aconseguir és un nivell de llengua que et permeti parlar fluidament amb els locals.

Josh i Brandon són els que més satisfets se senten. Brandon creu que ha après més del que s'imaginava, ja que ell va començar a estudiar xinès en la seva estada. Josh creu que el programa compleix amb les seves expectatives en el sentit d'horari i professors, però creu que no està massa enfocat a fer els exàmens HSK.

Tots els entrevistats estan en classes diferents, però tots destaquen un bon ambient a classe i una bona relació entre els companys internacionals. Alguns fins i tot establint amistats més íntimes.

Tot i les bones crítiques cap al programa d'aprenentatge. La majoria es sent apartada de la vida estudiantil dels xinesos. Tots els participants del curs de xinès fan les classes en el mateix edifici i en les mateixes aules, el que dona a peu poca interacció amb els estudiants xinesos. Brandon expressa:

“I think especially as, like, 留学生, we're so separated from everyday Chinese life that, like, my life here is not not that different than it would have been if I was in Europe”.
(Entrevista amb Brandon, Beijing, Abril 2025)

6.3 Relacions socials i espais d'interacció

Normalment, els estudiants internacionals tant de la Beijing University com de la Tsinghua University es reuneixen quasi cada dimarts a un bar que es diu Pyro, a un carrer que està a l'àrea de 五道口(wǔdàokǒu). Aquest bar ha permès que molts estudiants internacionals puguin establir contacte entre ells mateixos. Tots els entrevistats han expressat que és un punt clau en les seves vides quotidianes, en algun punt han freqüentat aquesta reunió els dimarts. Brandon expressa:

“It definitely has helped me find community here in Beijing outside of just the 北京大学留学生.” (Entrevista amb Brandon, Beijing, Abril 2025)

Una vegada, parlant casualment amb una noia xinesa a l'avió de tornada a Beijing des de Shanghai en les vacances de maig, ella em va dir que sabia sobre aquesta reunió o sabia que aquella àrea en concret hi ha molts internacionals, per la qual cosa aquesta activitat s'ha començat a donar a conèixer fins i tot pels locals.

La comunitat internacional és la xarxa principal de suport entre els estudiants internacionals. Tots els entrevistats troben connexions profundes amb altres estudiants internacionals pel fet que tots es troben en la mateixa situació, per la qual cosa podem observar una tendència cap a xarxes internacionals Josh expressa:

“I think at least among us international students when I hang out with you guys, I feel at home because we're like in the same boat. We can connect.” (Entrevista amb Josh, Beijing, Abril 2025)

De la mateixa forma, dintre de la comunitat internacional, n'hi ha persones que no surten del mateix grup social, fins i tot de la mateixa nacionalitat. Brandon expressa que ha observat això amb els francesos i els americans dels Estats Units. Ell intenta trencar aquesta tendència, però ha conegut a alguns americans que no surten del seu propi espai. Yuming també ha parlat d'aquesta idea però sense donar nacionalitats.

En el diari de camp tinc algunes anotacions sobre això, però en el meu cas destaco la comunitat de japonesos. Potser fora del campus queden moltes vegades però només entre ells. Altres persones també m'han dit que semblen una comunitat bastant aïllada.

6.4 Relació amb la família i amics del país d'origen

En aquest apartat ens enfocarem en com els participants mantenen la relació amb la família i els amics dels seus països d'origen, amb especial atenció a l'ús de les tecnologies digitals.

De forma general podem veure que quan es tracta de família, quasi tots els participants fan videotrucades freqüentment. Tres dels quatre participants utilitzen les videotrucades per mantenir-se en contacte amb la família. En el cas de Caroline, també fa visites als seus tiets que viuen a Beijing. Josh ha anat a Indonèsia i els seus pares han anat a la Xina, però destaca que normalment no els truca i no és molt consistent tant amb la família com amb els amics.

Amb els amics, la forma de mantenir la connexió canvia. Tots els entrevistats han expressat utilitzar les xarxes socials com a forma de seguir estant present en les vides dels seus amics. Caroline expressa:

“Like, it's less tiring than a conversation, but it's so it still means like, oh, I think about you.” (Entrevista amb Caroline, Beijing, Març 2025)

La comunicació amb les amistats del país d'origen es produeix de manera esporàdica, però manté un vincle sòlid. Aquesta manera de relació, més flexible i menys immediata, se sosté principalment a través de les xarxes socials, com Instagram, amb l'enviament de vídeos curts o *reels*, que simbolitzen una forma de dir “penso en tu” sense necessitat d'una conversa extensa. En aquest sentit, els *reels*, missatges de veu o memes poden esdevenir suports quotidians per mantenir una connexió emocional no verbal però significativa.

De la mateixa manera Brandon diu:

“Like, it's just a way to show, like, oh, I'm thinking about you or, oh, this reminded me of you.” (Entrevista amb Brandon, Beijing, Abril 2025)

Un altre element rellevant és el fet que tres dels quatre estudiants entrevistats han rebut la visita de familiars durant la seva estada a la Xina, cosa que ha ajudat a reforçar les connexions emocionals i a fer més suportable la distància. Aquestes visites representen moments clau de reconeixement i contenció emocional, i poden tenir un paper important en la experiència migratòria.

6.5 Residència

Trobar allotjament representa un repte per aquells estudiants que no tenen assegurada una habitació a la residència. Depenent de la relació que la Universitat de Beijing tingui amb la universitat de l'estudiant, es garanteix una habitació o no. En canvi, per aquells estudiants que fan intercanvi pel seu compte, la universitat a mitjans de juny dona la possibilitat d'aplicar per les habitacions que quedin disponibles. Tot i així en la majoria dels casos d'estudiants sense una universitat al darrere, han de buscar allotjament pel seu compte.

Caroline, Josh i Brandon van optar per la via de buscar pis fora del campus. Caroline va trobar l'apartament a través d'una aplicació, però esta insatisfeta, ja que no hi ha bona convivència amb els companys de pis i amb el propietari del pis. Amb les companyes de pis, encara que hi ha 5 persones al pis, no es parlen entre elles. Yuming també ha comentat que sap de casos en les habitacions del seu edifici on dues persones que conviuen no es parlen, en aquestes situacions ha observat que sempre n'hi ha algun integrant xinès. Josh va intentar aplicar a la Global Village, la residència de la universitat, però no va tenir èxit. El seu pare li va donar el contacte d'un agent immobiliari i va trobar pis. Va conèixer a Brandon mentre buscava apartament i finalment van decidir ser companys de pis.

En el cas de Yuming és diferent perquè viu en un edifici de la residència de la universitat que és exclusiu per asiàtic. Tot i així el procés va ser molt complicat perquè al principi no va poder optar a una habitació i va començar a buscar un pis compartit, però finalment va aconseguir una habitació.

Un dels grans problemes és la falta de places a la Global Village i la poca informació que es dona als estudiants.

6.6 Com a canviat l'experiència de ser estudiant internacional?

Una de les idees principals d'anar a fer una estada a un altre país per aprendre la llengua, és la immersió cultural, però amb les noves tecnologies cada vegada les interaccions socials són menys necessàries a la Xina.

Tots els participants expressen dificultats a l'hora de sentir-se integrats en la societat xinesa. Amb el problema de les companyes de pis que hem vist abans, Caroline expressa:

"I feel integrated in the Chinese culture of not talking to my roommates." (Entrevista amb Caroline, Beijing, Març 2025)

Hi ha la sensació de que la integració es superficial i que pel fet de ser estranger, mai n'hi haurà un sentiment de pertinença total. Josh expressa:

"Not local enough yeah, it's different from, I mean I don't mind being a different citizen but I've never faced this problem in The UK because when I speak in English everyone understands yeah it's it's not like, "where are you from?". (Entrevista amb Josh, Beijing, Abril 2025)

Tots han expressat que degut a les noves tecnologies, és molt difícil interactuar amb els xinesos. Quan vas a un restaurant, en comptes d'un menú físic, escanejes el QR que normalment està a la taula i ho demanes tot per l'aplicació, el cambrer porta el menjar directament a la Taula. Brandon va intentar agafar un taxi els primers dies que va estar a la Xina, però va ser impossible, avui dia necessites l'aplicació de DiDi. Tots els estudiants expressen que el fet que tot es fa pel mòbil dificulta molt la interacció social. Caroline explicava que amb el propietari del pis no parlaven en persona sinó en WeChat i en anglès.

Sembla que aquest tipus de tecnologia que ja s'havia desenvolupat abans, va agafar molta més força i preponderància amb la Covid-19. Brandon va fer una visita a la Xina el 2019 i comenta que tot ha canviat. Abans hi havia venedors de menjar ambulant a tot arreu, fins i tot a dins del metro, però avui dia no es troba pràcticament cap pel carrer. A Xi'an va veure més venedors de menjar ambulants, però de forma organitzada, és a dir, tots estan concentrats al mateix carrer, quan surts d'aquest, no veus més. També diu que la Xina era una societat basada en el diner efectiu i l'ha sorprès com en poc anys ja ha quedat pràcticament obsolet. Comenta:

"It changed completely. Beijing sterilized, for lack of a better word, like, became much cleaner, much more orderly. It lost almost all of the things that made Beijing, Beijing in my opinion" (Entrevista amb Brandon, Beijing, Abril 2025)

Yuming ha tingut fins a 10 parelles lingüístiques, però només manté el contacte amb una d'elles. Un dels problemes que també destaquen els internacionals és que normalment els estudiants locals no tenen prou temps per passar alguna estona i fer intercanvi lingüístic. Yuming expressa:

"I feel chance to observe their living and their behavior is not much." (Entrevista amb Yuming, Beijing, Abril 2025)

També comenta que fora dels clubs que fan alguna activitat per ajuntar internacionals i locals, és molt difícil quedar amb ells fora d'aquestes. Quan va anar a Guangzhou es va adonar que les persones sortien més al carrer i a les botigues, però a Beijing no veu això, si vas a un centre comercial, normalment hi ha poquíssimes persones i encara menys comprant.

6.7 Canvis de personalitat

Per a molts estudiants internacionals, el fet de fer una estada acadèmica a la Xina obre les portes a un creixement acadèmic i personal únic. El contacte amb una nova cultura i la necessitat d'adaptar-se a dinàmiques socials distintes podem representar agents externs que influeixin en possibles canvis de personalitat. En aquest apartat analitzarem les respostes dels entrevistats amb l'objectiu d'esbrinar quins són els canvis recurrents i que factors influeixen en aquests.

Per alguns estudiants com Caroline o Yuming, l'experiència de fer una estada acadèmica a la Xina ha representat un augment d'autonomia personal que no havien viscut abans. El fet d'estar lluny de la família suposa un major control sobre les seves pròpies decisions, per la qual cosa la independència es reforça en la personalitat dels estudiants. Caroline expressa:

“It's nice to get some actual independence... to be able to go out and not have to tell your parents.” (Entrevista amb Caroline, Beijing, Març 2025)

De la mateixa manera, trobem un augment en les habilitats socials i una obertura de ment. Navegar en un entorn multicultural nou obliga els estudiants a sortir de la seva àrea de confort el i com a resultat es fomenten les habilitats socials, especialment aquelles persones que es troben amb noves dinàmiques culturals. Yuming comenta:

“Like maybe I'm more confident and like more independent and open minded in here”
(Entrevista amb Yuming, Beijing, Abril 2025)

Aquest comentari ens porta a una altra conclusió; els estudiants experimenten la introspecció personal. L'autoconfiança sembla un canvi significatiu, superar els diferents reptes que sorgeixen en l'estada acadèmica donen una certa confiança als estudiants sobre les seves decisions. Josh diu:

“I did change, I think. At least one way. And I think it's a good thing. It's to fix yourself before trying to fix the world.” (Entrevista amb Josh, Beijing, Abril 2025)

Podem observar que els canvis més significatius han de veure amb una major independència, sociabilitat, obertura i autoconfiança. Els possibles factors que influeixen aquests canvis són variats, però destaca la separació amb l'entorn familiar, la necessitat d'adaptació i el contacte amb diferents cultures.

6.8 Percepcions externes i aparença física

Un tema que ha emergit amb força en les entrevistes és la manera com l'aparença física i l'origen ètnic influeixen en la forma com els estudiants internacionals són percebuts i tractats a la Xina. Tant Josh com Caroline relaten situacions on la seva identitat esdevé objecte de comentari o confusió.

Josh, d'origen xinès-indonesi, explica que tot i tenir un bon domini del xinès, el seu accent i els errors gramaticals delaten la seva condició d'“estranger”, cosa que sovint interromp el flux de la conversa i provoca preguntes com “d'on ets?”. Aquestes situacions potencien un sentiment de “no prou local” o “no prou xinès”

Caroline, d'origen francès però amb mare xinesa, presenta una experiència matisada. Malgrat tenir trets asiàtics, és percebuda com a estrangera tant per la seva forma de parlar com pel seu comportament. A la entrevista comenta:

“my Chinese isn't perfect, like my aunt likes to say that, I, my, my, my Chinese tastes foreign” (Entrevista amb Caroline, Beijing, Març 2025)

En una línia diferent, Brandon, estudiant americà, destaca que sovint oculta la seva nacionalitat real davant de persones xineses perquè. Ell mateix diu en l'entrevista:

“Especially with Chinese people, I lie about being American. Like, it's just not a thing I tell people here because it, it completely changes the way that people act around you.”
(Entrevista amb Brandon, Beijing, Abril 2025)

Aquesta decisió evidencia el pes simbòlic de certes nacionalitats, especialment la nord-americana, dins l'imaginari col·lectiu xinès. Aquestes experiències demostren que, a la Xina, l'aparença física continua sent una eina poderosa de classificació social.

7. Conclusions

A partir del treball de recerca teòrica i bibliogràfica hem vist que la Xina, tradicionalment un país emissor de migrants, està començant a consolidar-se com a país receptor, i que les polítiques migratòries han evolucionat significativament en les últimes dues dècades. L'adhesió a l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM), la creació d'agències com la NIA i l'impuls de programes com el Thousand Talents Plan reflecteixen un interès creixent per atreure talent estranger, inclosos els estudiants internacionals, especialment aquells considerats altament qualificats. Tot i això, persisteixen limitacions estructurals i burocràtiques que dificulten la plena integració d'aquests estudiants en el teixit acadèmic i social xinès.

Pel que fa a les conclusions del treball empíric i en relació al marc teòrics, l'oportunitat de realitzar aquesta recerca alhora que estudiava a la Universitat de Beijing ha obert la possibilitat d'analitzar les dinàmiques socials i els canvis personals que experimenten els estudiants internacionals. A partir de l'anàlisi etnogràfica i les entrevistes realitzades s'ha descobert diferents aspectes que configuren l'experiència dels estudiants d'intercanvi.

Per una banda, els motius per triar la Xina com a destí per fer una estada acadèmica poden ser diferents segons la persona, però en la majoria dels casos influencia la percepció de la Xina com un país clau en l'escena internacional. Hem vist que hi ha diferència segons el context de socialització, la família i la relació amb la migració (parlar que els fills de migrant tenen una altra relació amb la Xina i marca diferència). Pel que fa a l'experiència acadèmica, hi ha queixes sobre la separació que es fa entre els internacionals i els locals, ja que limita la interacció i redueix la possibilitat d'una immersió total. Així i tots els estudiants valoren de forma positiva el curs de llengua.

Un dels resultants més rellevants és l'ús de les tecnologies digitals, més concretament xarxes socials com Instagram. Per una banda, són útils per mantenir connexions amb el país d'origen i reflecteixen una nova manera de gestionar la distància amb la família i els amics. D'altra banda, el desenvolupament de la tecnologia a la Xina ha provocat un descens en la interacció social entre les persones, ja que moltes de les situacions quotidianes, com demanar menjar o un taxi, es fan a través del mòbil.

Destaquen l'aparició de noves dinàmiques socials dins de la comunitat d'estudiants internacionals. Llocs com el bar Pyro representen un espai on construir xarxes de suport i sentiment de pertinença. No obstant això, es pot observar una tendència cap a l'aïllament segons la nacionalitat.

Un altre aspecte clau que emergeix tant del treball empíric com del marc teòric és el paper que juga l'aparença física i l'origen ètnic en la percepció i la integració dels estudiants internacionals. Tal com exposen autors com Lan, Kefala o Sier, la "blancor" a la Xina es converteix en una categoria social que pot generar tant privilegis com precarietat segons el context. En les entrevistes, els estudiants no blancs, especialment aquells d'origen asiàtic, com Josh o Yuming, mostren una relació més complexa amb la societat xinesa, en part perquè poden passar més desapercebuts, però alhora poden veure's afectats per expectatives culturals o confusions identitàries. En canvi, estudiants com Brandon, d'aspecte occidental, observen com la seva "blancor" influeix tant en la manera com són percebuts pels locals com en la seva pròpia experiència. Això evidencia que la integració dels estudiants internacionals a la Xina no depèn només de la llengua o la cultura, sinó

també de l'aspecte físic i factors identitaris que es creuen amb les dinàmiques de raça i nacionalitat.

Finalment, l'anàlisi mostra que molts estudiants han experimentat canvis importants en la seva personalitat: augment de les habilitats socials, obertura mental i augment de l'autoconfiança. Aquests canvis són més notables en aquells estudiants que han hagut de gestionar la seva vida diària i han sortit de la zona de confort per primera vegada.

En conclusió, aquesta recerca aporta un nou punt de vista sobre la mobilitat acadèmica cap a la Xina incidint en la transformació de la identitat i investigant formes d'interacció social. A més, posa en evidència la importància de considerar el marc sociocultural i les experiències subjectives a l'hora d'entendre el procés d'integració i els canvis en el context de la mobilitat internacional.

En el futur, si es volgués continuar aquesta recerca, seria molt interessant explorar com l'avenç tecnològic a la Xina, especialment en àmbits com la digitalització dels serveis i l'ús extensiu d'aplicacions mòbils, impacta en l'experiència dels estudiants internacionals. Analitzar com aquests canvis tecnològics modifiquen les dinàmiques socials, la integració i la construcció d'identitat podria aportar noves perspectives sobre els efectes de la digitalització en les migracions educatives i en la vida quotidiana dels joves emigrants.

8. Bibliografía

ONU Migración. (s.f.). *Apoyo a la participación de China en el debate mundial sobre la migración*. Recuperado el 25 de enero de 2025, de <https://www.iom.int/es/project/apoyo-la-participacion-de-china-en-el-debate-mundial-sobre-la-migracion>

Beltrán, J. (2003). La diàspora xinesa: Un exemple de societat globalitzada. *DCIDOB. La Xina avui*, (86), 29–32. <https://ddd.uab.cat/record/112343>

Bodomo, A. (2010). The African trading community in Guangzhou: An emerging bridge for Africa–China relations. *The China Quarterly*, 203, 693–707. <https://doi.org/10.1017/S0305741010000664>

Camenisch, A. (2022). Middling whiteness: The shifting positionalities of Europeans in China. *Ethnicities*. <https://doi.org/10.1177/14687968211058014>

Chen, K.-Y. (1973). *Education in the People's Republic of China* (Informe No. ED091308). World Education Project, University of Connecticut. <https://eric.ed.gov/?id=ED091308>

Dai, K., & Hardy, I. (2023). Pursuing doctoral research in an emerging knowledge hub: An exploration of international students' experiences in China. *Studies in Higher Education*. <https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2166917>

Dai, K., Hu, Y., Li, X., & Oladipo, O. (2023). Conducting doctoral research in China: An exploration of international students' motivation to study at Chinese universities. *Higher Education Research & Development*, 42(5), 1133–1149. <https://doi.org/10.1080/07294360.2023.2197195>

Ding, X. (2016). Exploring the experiences of international students in China. *Journal of Studies in International Education*. <https://doi.org/10.1177/1028315316647164>

Elliot, D. L., Reid, K., & Baumfield, V. (2015). Beyond the amusement, puzzlement and challenges: An enquiry into international students' academic acculturation. *Studies in Higher Education*. <https://doi.org/10.1080/03075079.2015.1029903>

Administración Nacional de Inmigración. (s.f.). *Entrada, salida y estancia (residencia) de extranjeros*. Recuperado el 27 de enero de 2025, de <https://es.nia.gov.cn/n32417/n32476/n32570/c86704/content.html>

Gobierno de la República Popular China. (s.f.). *Exit and Entry Administration Law of the People's Republic of China*. Recuperado el 25 de octubre de 2024, de https://english.www.gov.cn/archive/laws_regulations/2014/09/22/content_281474988553532.htm

Han, D. (2017). Is China ready for foreigners? Public attitudes towards immigration in China. *China: An International Journal*, 15(2), 120–143.

Hu, Y., & Dai, K. (2020). Foreign-born Chinese students learning in China: (Re)shaping intercultural identity in higher education institution. *International Journal of Intercultural Relations*, 80, 89–98. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2020.11.010>

Jia, H. (2018). What is China's Thousand Talents Plan? *Nature Jobs Career Guide: China*, S8. Macmillan Publishers Limited (Springer Nature).

Kefala, C. (2023). Who runs the world? Gender performances and racialized branding among young foreign women digital entrepreneurs in China. *Journal of Ethnic and Migration Studies*. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2023.2222914>

Kefala, C., & Lan, S. (s.f.). End of the China dream? Young Western entrepreneurs' trajectories of leaving China during Covid-19. Recuperado el 19 de febrero de 2025, de <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/1683478X.2022.2090053>

Kehm, B., & Teichler, U. (2007). Research on internationalisation in higher education. *Journal of Studies in International Education*, 11(3–4), 260–273. <https://doi.org/10.1177/1028315307303534>

Kwon, T.-H. (1997). International migration of Koreans and the Korean community in China. *Korea Journal of Population and Development*, 26(1), 1–18.

Lan, S. (2022a). Between privileges and precariousness: Remaking whiteness in China's teaching English as a second language industry. *American Anthropologist*, 124(1), 118–129. <https://doi.org/10.1111/aman.13657>

Lan, S. (2022b). The foreign bully, the guest and the low-income knowledge worker: Performing multiple versions of whiteness in China. *Journal of Ethnic and Migration Studies*. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2021.2021869>

Lehmann, A., & Leonard, P. (Eds.). (2019). *Destination China: Immigration to China in the post-reform era*. Palgrave Macmillan. <https://eprints.soton.ac.uk/420336/>

Lingard, B. (2020). *Globalisation and education*. Routledge.

Lingard, B., & Rawolle, S. (2004). Mediatizing educational policy: The journalistic field, science policy, and cross-field effects. *Journal of Education Policy*, 19(3), 361–380.

Ma, K. (2022). Transnational white masculinity on Chinese social media: Western male vloggers' self-representations during the Covid-19 pandemic. *Asian Anthropology*. <https://doi.org/10.1080/1683478X.2022.2090054>

Marginson, S. (2008). Global field and global imagining: Bourdieu and worldwide higher education. *British Journal of Sociology of Education*, 29(3), 303–315. <https://doi.org/10.1080/01425690801966386>

Masdeu Torruella, I., & Sáiz López, A. (2019). Transiting (in) Shanghai: High-skilled professionals from Spain to China. *Transitions: Journal of Transient Migration*, 3(1), 59–70. https://doi.org/10.1386/tjtm.3.1.59_1

Pieke, F. N. (2019, 27 de noviembre). How immigration is shaping Chinese society. MERICS. <https://merics.org/en/report/how-immigration-shaping-chinese-society>

Richards, L. N. (1901). The rights of foreigners to reside and hold land in China. *Harvard Law Review*, 15(3), 191–207. <https://doi.org/10.2307/1323831>

Rodríguez-Izquierdo, R. M., & Antolínez-Domínguez, I. (2023). Barreras y estrategias del alumnado inmigrante en su experiencia escolar. *Perfiles Educativos*, 45(182), 80–100.

https://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0188-25032023000200339

Sier, R. (2022a). Breaking all moulds? Racialized romance between white/yang women and Chinese men. *Identities*, 30(5), 663–681. <https://doi.org/10.1080/1070289X.2022.2154013>

Sier, R. (2022b). Stuck in Wuhan? White mobility capital and the evacuation of mixed-status families after the Covid-19 outbreak. *Asian Ethnicity*, 24(3), 714–735. <https://doi.org/10.1080/1683478X.2022.2093770>

Speelman, H. Ø. H., & Luchtman, T. (2022, 20 de enero). China's rapid development has transformed its migration trends. *The Online Journal of the Migration Policy Institute*. <https://www.migrationpolicy.org/article/china-development-transformed-migration>

Uniscopio. (2023, 2 de septiembre). Universidades en China—【Actualizado 2025】. Uniscopio. <https://uniscopio.com/extranjero/universidades-china/>

Wang, B., & Chen, J. (2020). Emotions and migration aspirations: Western scholars in China and the navigation of aspirational possibilities. *Journal of Ethnic and Migration Studies*. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2020.1764841>

Wang, H. (2010). China's national talent plan: Key measures and objectives. Brookings Institution. <https://www.brookings.edu/articles/chinas-national-talent-plan-key-measures-and-objectives/>

Yung, K. K. (容启聪). (2019). Diaspora of Chinese intellectuals in the Cold War era: From Hong Kong to the Asia-Pacific region, 1949–1969. *Journal of Chinese Overseas*, 15(2), 145–170. <https://doi.org/10.1163/17932548-12341400>

Universidad de Nankín. (s.f.). 准确理解“顶层设计”. Recuperado el 25 de octubre de 2024, de <https://www.nju.edu.cn/info/3391/316061.htm>